Πρὸς Ἐφεσίους

Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν ἐν 1 Ἐφέσῳ¹ καὶ πιστοῖς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς 2 ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐλογητὸς² ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς 3 ἐν πάση εὐλογίᾳ³ πνευματικῆ⁴ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις⁵ ἐν χριστῷ: καθὼς ἐξελέξατο 4 ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς⁻ κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους⁵ κατενώπιον² αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, προορίσας¹⁰ ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν¹¹ διὰ Ἰησοῦ 5 χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν¹² τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον¹³ 6 δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ἦ ἐχαρίτωσεν¹⁴ ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ: ἐν ῷ 7

¹ Έφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ² εὐλογητός, well spoken of, blessed. ³ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ⁴ πνευματικός, spiritual. ⁵ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁶ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁷ καταβολή, ῆς, ἡ, foundation, depositing. ⁸ ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁹ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ¹⁰ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹¹ υίοθεσία, ας, ἡ, adoption. ¹² εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ¹³ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹⁴ γαριτόω, bestow favor on, favor highly.

Πρὸς Ἐφεσίους 1:8

έγομεν την ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αΐματος αὐτοῦ, την ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ, ῆς ἐπερίσσευσεν εἰς 8ήμᾶς ἐν πάση σοφία καὶ φρονήσει, 5 γνωρίσας ήμῖν τὸ μυστήριον τοῦ 9 θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν προέθετο ἐν αὐτῶ εἰς 10 οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τοῦν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς: ἐν αὐτῷ, ἐν ῷ καὶ 11ἐκληρώθημεν 13 προορισθέντες 14 κατὰ πρόθεσιν 15 τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος 16 κατὰ τὴν βουλὴν 17 τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον 18 δόξης 12 αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας 19 ἐν τῷ χριστῷ: ἐν ῷ καὶ ὑμεῖς, ἀκούσαντες τὸν 13λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ὧ καὶ πιστεύσαντες έσφραγίσθητε 20 τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ, ὅς ἐστιν ἀρραβὼν 21 τῆς 14κληρονομίας 22 ήμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, 23 εἰς ἔπαινον τῆς

¹ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ² ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ³ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ⁴ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁵ φρόνησις, εως, ἡ, way of thinking, insight. ⁶ γνωρίζω, make known, declare. ⊓ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ⊓ προτίθεμαι, purpose, design beforehand. ¹¹ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ¹¹ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹² ἀνακεφαλαιόω, sum up, recapitulate. ¹³ κληρόω, appoint by lot, obtain an inheritance. ¹⁴ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹⁵ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ¹⁶ ἐνεργέω, work, effect. ¹⁶ βουλή, ῆς, ἡ, counsel, purpose. ¹৪ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹⁰ προελπίζω, hope before, be the first to hope. ²⁰ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ²¹ ἀρραβών, ῶνος, ὁ, earnest, pledge. ²² κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ²³ περιποίησις, εως, ἡ, preservation, acquisition.

δόξης αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο κάγώ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν 15 άγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν, 16 μνείαν τοιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου: ἴνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν 17 Ίησοῦ χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δώη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως,³ έν ἐπιγνώσει αὐτοῦ: πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς 18 τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις, καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος 19 τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας, κατὰ τὴν ἐνέργειαν $^{^{11}}$ τοῦ κράτους $^{^{12}}$ τῆς ἰσχύος $^{^{13}}$ αὐτοῦ ἣν ἐνήργησεν $^{^{14}}$ ἐν τῷ χριστῷ, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ 20 τῶν νεκρῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾳ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, 15 ὑπεράνω 16 21 πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος, 17 καὶ παντὸς ὀνόματος

¹παύω, cause to cease. ² μνεία, ας, ή, remembrance, mention. ³ἀποκάλυψις, εως, ή, revelation, unveiling. ⁴ἐπίγνωσις, εως, ή, knowledge, discernment. ⁵ φωτίζω, give light, enlighten. ⁶ κλῆσις, εως, ή, (divine) call, invitation. ⁷πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁸κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ⁹ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ¹⁰ μέγεθος, ους, τό, size, greatness. ¹¹ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ¹² κράτος, ους, τό, power, dominion. ¹³ἰσχύς, ύος, ἡ, strength, power. ¹⁴ἐνεργέω, work, effect. ¹⁵ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹⁶ὑπεράνω, high above (gen), far above. ¹⁷κυριότης, ητος, ἡ, lordship, dominion.

Πρὸς Ἐφεσίους 1:22

ονομαζομένου¹ οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι: καὶ 22 πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῆ ἐκκλησίᾳ, ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα² τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν 23 πληρουμένου.

Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν³ καὶ ταῖς ἁμαρτίαις, ἐν αἷς ποτὲ 2 περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος,⁴ τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος⁵ ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας:6 ἐν οἶς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς 3 σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἡμεν τέκνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί: ὁ δὲ θεός, πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, λὶ διὰ τὴν 4 πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς 5 παραπτώμασιν συνεζωροποίησεν τῷ χριστῷ – χάριτί ἐστε σεσωσμένοι – καὶ 6

¹ ὀνομάζω, name, give a name to. ²πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ³παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ⁴ἀήρ, ος, ὁ, air. ⁵ἐνεργέω, work, effect. ⁶ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ⁻ἀναστρέφω, return, live. ⁶διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ⁶φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ¹¹ πλούσιος, rich. ¹¹ ἕλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ¹² συζωοποιέω, make alive together with someone.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 2:7

συνήγειρεν, καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ἵνα 7 ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: τῆ γὰρ χάριτί ἐστε 8 σεσῳσμένοι διὰ τῆς πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν: θεοῦ τὸ δῶρον: οὐκ ἐξ 9 ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται. Αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἱ ἐν 10 χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ θεός, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

Διὸ μνημονεύετε 3 ὅτι ὑμεῖς ποτὲ τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία 11 ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, 5 ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ 12 ἐκείνῳ χωρὶς χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἄθεοι 9 ἐν τῷ κόσμῳ. 13

¹ συνεγείρω, raise up with, raise along with. ² συγκαθίζω, cause to sit down together. ³ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁴ ἐνδείκνυμι, show forth, show. ⁵ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ⁶ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ⁷ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁸ χρηστότης, ητος, ἡ, goodness, kindness. ⁹ δῶρον, ου, τό, gift, present. ¹⁰ ποίημα, τος, τό, work, creation. ¹¹ κτίζω, create, form. ¹² προετοιμάζω, prepare beforehand, predestine. ¹³ μνημονεύω, remember, make mention of. ¹⁴ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ¹⁵ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ¹⁶ ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ¹⁷ πολιτεία, ας, ἡ, citizenship, citizen body. ¹⁸ ξένος, strange, stranger. ¹⁹ ἄθεος, without God, godless.

Πρὸς Ἐφεσίους 2:14

Νυνι δὲ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν ἐγγὺς ἐγενήθητε ἐν τῷ αἵματι τοῦ χριστοῦ. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα 3 14 ἔν, καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν ἐν τῆ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν 15νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν, καταργήσας: τοὺς δύο κτίση ἐν ἑαυτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλλάξ \mathring{n}^{10} τοὺς ἀμφοτέρους 16 έν ένὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, 11 ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν 6 ἐν αὐτῷ: καὶ 17έλθων εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν 2 καὶ τοῖς ἐγγύς: ὅτι δι' αὐτοῦ 18ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν 12 οἱ ἀμφότεροι 3 ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. Ἄρα 19 οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι 3 καὶ πάροικοι, 4 ἀλλὰ συμπολῖται 5 τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ θεοῦ, ἐποικοδομηθέντες 17 ἐπὶ τῷ θεμελί 18 τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, 20αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐν ῷ πᾶσα οἰκοδομὴ $^{^{20}}$ 21 όντος ακρογωνιαίου¹⁹ συναρμολογουμένη 21 αὔξει 22 εἰς ναὸν ἄγιον ἐν κυρίω, ἐν ὧ καὶ ὑμεῖς 22

¹νυνί, now, already. ²μακράν, far away. ³ἀμφότεροι, both, both of two. ⁴μεσότοιχον, ου, τό, middle wall, dividing wall. ⁵φραγμός, οῦ, ὁ, wall, fence. ⁶ἔχθρα, ας, ἡ, enmity, hostility. ⊓δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ὅκαταργέω, make ineffective, abolish. ໑κτίζω, create, form. ¹¹ ἀποκαταλλάσσω, reconcile. ¹¹ σταυρός, οῦ, ὁ, cross. ¹² προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ¹³ ξένος, stranger, stranger. ¹⁴ πάροικος, ου, ὁ, alien, stranger. ¹⁵ συμπολίτης, ου, ὁ, fellow citizen. ¹⁶ οἰκεῖος, ου, ὁ, household, members of the household. ¹¹ ἐποικοδομέω, build upon a foundation. ¹⁵ ἀκρογωνιαῖος, corner, cornerstone. ²⁰ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ²¹ συναρμολογέω, fit together. ²² αὐξάνω, cause to grow, increase.

συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι.

Τούτου χάριν³ ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος⁴ τοῦ χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν, 3 εἴγε⁵ ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν⁴ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν⁻ ἐγνώρισέν⁵ μοι τὸ μυστήριον,² καθὼς προέγραψα¹⁰ ἐν 3 ολίγῳ, πρὸς ὁ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι¹¹ τὴν σύνεσίν¹² μου ἐν τῷ 4 μυστηρίῳ² τοῦ χριστοῦ: ὁ ἑτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη⁵ τοῖς υἰοῖς τῶν 5 ἀνθρώπων, ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη¹³ τοῖς ἀγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι: εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα¹⁴ καὶ σύσσωμα¹⁵ καὶ συμμέτοχα¹⁶ τῆς 6 ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου, οδ ἐγενόμην διάκονος 7 κατὰ τὴν δωρεὰν¹⁻ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, τὴν δοθεῖσάν μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν¹ఠ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ¹⁵ πάντων άγίων ἐδόθη ἡ χάρις 8

¹ συνοικοδομέω, build up together. ² κατοικητήριον, ου, τό, dwelling, dwelling-place. ³ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ⁴ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ⁵ εἴγε, if indeed, seeing that. ⁶ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ⁷ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ⁸ γνωρίζω, make known, declare. ⁹ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁰ προγράφω, write before, write previously. ¹¹ νοέω, understand, consider. ¹² σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ¹³ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ¹⁴ συγκληρονόμος, fellow heir, joint heir. ¹⁵ σύσσωμος, of the same body. ¹⁶ συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ¹⁷ δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ¹⁸ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ¹⁹ ἐλαχιστότερος, smallest, least important.

Πρὸς Ἐφεσίους 3:9

αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον¹ πλοῦτον² τοῦ χριστοῦ, καὶ φωτίσαι³ πάντας τίς ἡ οἰκονομία⁴ τοῦ μυστηρίου⁵ τοῦ ἀποκεκρυμμένου⁶ 9 ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι⁻ διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἵνα 10 γνωρισθῆ⁵ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις⁰ διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος¹⁰ σοφία τοῦ θεοῦ, κατὰ πρόθεσιν¹¹ τῶν αἰώνων ἡν 11 ἐποίησεν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν: ἐν ῷ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν 12 προσαγωγὴν¹² ἐν πεποιθήσει¹³ διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. Διὸ αἰτοῦμαι μὴ 13 ἐκκακεῖν¹⁴ ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν.

Τούτου χάριν το κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν 14 Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξ οὖ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, το τοῦ δώη ὑμῖν, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ, δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ

¹ ἀνεξιχνίαστος, inscrutable, incomprehensible. ² πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ³ φωτίζω, give light, enlighten. ⁴ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ⁵ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁶ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ⊓ κτίζω, create, form. 8 γνωρίζω, make known, declare. 9 ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹¹ πολυποίκιλος, many-sided, manifold. ¹¹ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ¹² προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ¹³ πεποίθησις, εως, ἡ, confidence, trust. ¹⁴ ἐκκακέω, am faint, am weary. ¹⁵ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ¹⁶ κάμπτω, bend, bow. ¹⁻ γόνυ, ατος, τό, knee. ¹8 πατριά, ᾶς, ἡ, lineage, family. ¹⁰ ὀνομάζω, name, give a name to. ²⁰ κραταιόω, strengthen, confirm.

πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω¹ ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν χριστὸν διὰ τῆς 17 πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν: ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι² καὶ τεθεμελιωμένοι³ ἴνα 18 ἐξισχύσητε⁴ καταλαβέσθαι⁵ σὺν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος⁶ καὶ μῆκος⁻ καὶ βάθος⁶ καὶ ὑψος,ˀ γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν¹⁰ τῆς γνώσεως¹¹ ἀγάπην τοῦ 19 χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα¹² τοῦ θεοῦ.

Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν, ^{13 20} κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ¹⁴ ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν 21 χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγώ, ὁ δέσμιος εἰν κυρίῳ, ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως $\mathbf{4}$ ῆς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος, μετὰ $\mathbf{2}$ μακροθυμίας, αὐνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν $\mathbf{3}$

¹ἔσω, within, inside. ²ρίζόω, root, fix by the root. ³θεμελιόω, lay a foundation, found. ⁴ἐξισχύω, be able, be strong enough. ⁵καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ⁶πλάτος, ους, τό, breadth, width. ⁷μῆκος, ους, τό, length. ⁸βάθος, ους, τό, depth, deep. ⁹ὕψος, ους, τό, height, heaven. ¹⁰ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ¹¹γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹²πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹³νοέω, understand, consider. ¹⁴ἐνεργέω, work, effect. ¹⁵δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ¹⁶ἀξίως, worthily, in a manner worthy of. ¹⁷κλῆσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹⁸ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ¹⁹πραΰτης, mildness, gentleness. ²⁰μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ²¹ἀνέχομαι, endure, bear with. ²²σπουδάζω, hasten, be eager.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:4

ένότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῷ τῆς εἰρήνης. Έν σῶμα καὶ ε̈ν πνεῦμα, 4καθώς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾶ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν: εἶς κύριος, μία πίστις, 5 ἕν βάπτισμα, ⁴ εἷς θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν 6 πᾶσιν ἡμῖν. Ένὶ δὲ ἑκάστω ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς 7 τοῦ χριστοῦ. Δ ιὸ λέγει, Άναβὰς εἰς ὕψος 7 ἠχμαλώτευσεν 8 αἰχμαλωσίαν, 7 καὶ 8ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις. Τὸ δέ, Ἀνέβη, τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη 9 πρώτον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; Ὁ καταβάς, αὐτός ἐστιν καὶ ὁ ἀναβὰς 10 ύπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώση τὰ πάντα. Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν 11 τούς μεν ἀποστόλους, τούς δε προφήτας, τούς δε εὐαγγελιστάς, τούς δε ποιμένας 4 καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν 5 τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον 12 διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν 16 τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ: μέχρι 17 καταντήσωμεν 18 οἱ 13 πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ,

¹ ἑνότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ² σύνδεσμος, ου, ὁ, bond, fetter. ³ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ⁴ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ⁵ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ⁶ δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ⁻ ΰψος, ους, τό, height, heaven. ⁶ αἰχμαλωτεύω, capture, lead captive. ⁶ αἰχμαλωσία, ας, ἡ, captivity, host of captives. ¹¹ δόμα, τος, τό, present, gift. ¹¹ κατώτερος, lower. ¹² ὑπεράνω, high above (gen), far above. ¹³ εὐαγγελιστής, οῦ, ὁ, evangelist, bringer of good tidings. ¹⁴ ποιμήν, ένος, ὁ, shepherd. ¹⁵ καταντάω, come to, arrive. ¹⁰ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment.

εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ χριστοῦ: ἴνα 14 μηκέτι ὁμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμω τῆς διδασκαλίας, ἐν τῆ κυβείᾳ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδείαν τῆς πλάνης: ἀληθεύοντες ὁ δὲ ἐν ἀγάπη αὐξήσωμεν ἱ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς 15 ἐστιν ἡ κεφαλή, ὁ χριστός, ἐξ οὖ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ 16 συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς ὅ τῆς ἐπιχορηγίας, ἡ κατ ἐνέργειαν ἐν μέτρω ἐνὸς ἐκάστου μέρους, τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπη.

Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι²³ ἐν κυρίῳ, μηκέτι⁵ ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ 17 τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι²⁴ τοῦ νοὸς²⁵ αὐτῶν, ἐσκοτισμένοι²⁶ τῆ 18 διανοίᾳ,²⁷ ὄντες ἀπηλλοτριωμένοι²⁸ τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν²⁹ τὴν

¹τέλειος, complete, perfect. ²μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ³ἡλικία, ας, ἡ, maturity, age. ⁴πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ⁵μηκέτι, no longer. ⁶νήπιος, infant, child. ⊓κλυδωνίζομαι, be tossed here and there by waves. ⁵περιφέρω, carry about, carry around. ⁰διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ¹⁰ κυβεία, ας, ἡ, craftiness, trickery. ¹¹ πανουργία, ας, ἡ, cleverness, craftiness. Trickery. ¹² μεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness. ¹³πλάνη, ης, ἡ, wandering, error. ¹⁴ ἀληθεύω, speak the truth, say. ¹⁵ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹⁶συναρμολογέω, fit together. ¹⊓συμβιβάζω, hold together, instruct. ¹⁵ ἀφή, ῆς, ἡ, joint, band. ¹⁰ ἐπιχορηγία, ας, ἡ, assistance, provision. ²⁰ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ²¹ αὔξησις, εως, ἡ, growth, increase. ²² οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ²³ μαρτύρομαι, affirm, testify. ²⁴ ματαιότης, ητος, ἡ, vanity, emptiness. ²⁵ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ²⁶σκοτίζω, darken. ²⁷ διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ²⁵ ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ²⁰ ἄγνοια, ας, ἡ, ignorance.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:19

οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν¹ τῆς καρδίας αὐτῶν: οἴτινες ἀπηλγηκότες² 19 ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῆ ἀσελγείᾳ,³ εἰς ἐργασίαν⁴ ἀκαθαρσίας⁵ πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε⁻ τὸν χριστόν, εἴγε αὐτὸν ἡκούσατε 20 καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθώς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ: ἀποθέσθαι ὑμᾶς, 22 κατὰ τὴν προτέραν¹ ἀναστροφήν,¹ τὸν παλαιὸν² ἄνθρωπον, τὸν φθειρόμενον¹ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης:¹ ἀνανεοῦσθαι¹ δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς¹ 23 ὑμῶν, καὶ ἐνδύσασθαι¹ τὸν καινὸν ἄνθρωπον, τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα¹ ἐν 24 δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι¹ τῆς ἀληθείας.

Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ: 25 ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. Ὁργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε: ὁ ἥλιος μὴ 26 ἐπιδυέτω 23 ἐπὶ τῷ παροργισμῷ 24 ὑμῶν: μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. Ὁ 27

¹πώρωσις, εως, ἡ, hardness, obstinancy. ²ἀπαλγέω, become callous, dead to feeling. ³ἀσέλγεια, ας, ἡ, licentiousness, debauchery. ⁴ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ⁵ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ⁶πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ⁷μανθάνω, learn, ascertain. ⁸εἴγε, if indeed, seeing that. ⁹ἀποτίθημι, put off, lay aside. ¹⁰πρότερον, formerly, before. ¹¹ἀναστροφή, ῆς, ἡ, conduct, behavior. ¹²παλαιός, old, ancient. ¹³φθείρω, destroy, corrupt. ¹⁴ἀπάτη, ης, ἡ, deceit, deceitfulness. ¹⁵ἀνανεόω, renew, become young again. ¹⁶νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹⁷ἐνδύω, put on, clothe. ¹⁸κτίζω, create, form. ¹⁹ὁσιότης, ητος, ἡ, piety, holiness. ²⁰ψεῦδος, ους, τό, lie. ²¹πλησίον, near, neighbor (as a noun). ²²ὀργίζω, irritate, provoke. ²³ἐπιδύω, set, go down. ²⁴παροργισμός, οῦ, ὁ, irritation, anger.

κλέπτων¹ μηκέτι² κλεπτέτω:¹ μᾶλλον δὲ κοπιάτω,³ ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσίν, ἴνα ἔχῃ μεταδιδόναι⁴ τῷ χρείαν ἔχοντι. Πᾶς λόγος σαπρὸς⁵ ἐκ τοῦ 29 στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν⁶ τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. Καὶ μὴ λυπεῖτε⁻ τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον τοῦ 30 θεοῦ, ἐν ῷ ἐσφραγίσθητε⁵ εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως.² Πᾶσα πικρία¹⁰ καὶ θυμὸς 31 καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ¹² καὶ βλασφημία¹³ ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν, σὺν πάσῃ κακία:¹⁴ 32 γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί,¹⁵ εὔσπλαγχνοι,¹⁶ χαριζόμενοι¹⁻ ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν χριστῷ ἐχαρίσατο¹⁻ ἡμῖν.

Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά: καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, 5 καθώς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα 3

¹ κλέπτω, steal. ² μηκέτι, no longer. ³ κοπιάω, toil, labor. ⁴ μεταδίδωμι, give a share of, share. ⁵ σαπρός, rotten, worthless. ⁶ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ⁷ λυπέω, grieve, pain. ⁸ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ⁹ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ¹⁰ πικρία, ας, ἡ, bitterness. ¹¹ θυμός, ου, ὁ, wrath, outburst of passion. ¹² κραυγή, ῆς, ἡ, outcry, crying. ¹³ βλασφημία, ας, ἡ, blasphemy, reproach. ¹⁴ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹⁵ χρηστός, good, kind. ¹⁶ εὔσπλαγχνος, tender-hearted, merciful. ¹⁷ χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹⁸ μιμητής, οῦ, ὁ, imitator. ¹⁹ προσφορά, ᾶς, ἡ, offering, sacrifice. ²⁰ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ²¹ ὀσμή, ῆς, ἡ, smell, aroma. ²² εὐωδία, ας, ἡ, fragrance, sweet smell. ²³ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry.

Πρὸς Ἐφεσίους 5:4

άκαθαρσία $\mathring{\eta}$ πλεονεξία μηδε ονομαζέσθω $\mathring{\epsilon}$ ν ύμῖν, καθώς πρέπει $\mathring{\epsilon}$ άγίοις: καὶ $\mathring{\epsilon}$ αἰσχρότης, καὶ μωρολογία, ἢ εὐτραπελία, τὰ οὐκ ἀνήκοντα: ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. Τοῦτο γάρ ἐστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος, ἡ ἀκάθαρτος, ἡ 5 πλεονέκτης, 11 ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, 12 οὐκ ἔχει κληρονομίαν 13 ἐν τῆ βασιλεία τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ. Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω 14 κενοῖς 15 λόγοις: διὰ ταῦτα γὰρ 6 ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. $^{^{16}}$ \mathbf{M} ὴ οὖν γίνεσθε 7 συμμέτοχοι αὐτῶν: ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίω: ὡς τέκνα 8φωτὸς περιπατεῖτε – ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ πνεύματος ἐν πάση ἀγαθωσύνη καὶ 9 δικαιοσύνη καὶ ἀληθεία – δοκιμάζοντες 19 τί ἐστιν εὐάρεστον 20 τῷ κυρίῳ: καὶ μὴ 10συγκοινωνεῖτε 21 τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις 22 τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ έλέγχετε: 23 τὰ γὰρ κρυ ϕ $\tilde{\eta}^{24}$ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν 25 ἐστιν καὶ λέγειν. Τὰ 12 δὲ πάντα ἐλεγχόμενα 23 ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται: πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον

¹ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ²πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ³ὀνομάζω, name, give a name to. ⁴πρέπω, be clearly seen, be fitting. ⁵αἰσχρότης, ητος, ἡ, shamefulness, obscenity. ⁶μωρολογία, ας, ἡ, foolish or silly talk. ⁻εὑτραπελία, ας, ἡ, coarse jesting, low jesting. δἀνήκω, be fit, be proper. ⁰εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹⁰πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ¹¹πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ¹²εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ¹³κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ¹⁴ἀπατάω, deceive, lead into error. ¹⁵κενός, empty, vain. ¹⁶ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ¹²συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ¹²ἐαναθωσύνη, ης, ἡ, goodness. ¹⁰δοκιμάζω, prove, approve. ²⁰εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ²¹συγκοινωνέω, have fellowship with, participate. ²²ἄκαρπος, unfruitful, barren. ²³ἐλέγχω, convict, reprove. ²⁴κρυφῆ, secretly, in secret. ²⁵αἰσχρός, shameful, base.

φῶς ἐστίν. Δ ιὸ λέγει, "Εγειρε ὁ καθεύδων καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ 14 ἐπιφαύσει σοι ὁ χριστός.

Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς³ περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι,⁴ ἀλλ' ὡς σοφοί,⁵ 15 ἐξαγοραζόμενοι⁶ τὸν καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσιν. Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε 17 ἄφρονες,⁵ ἀλλὰ συνιέντες⁵ τί τὸ θέλημα τοῦ κυρίου. Καὶ μὴ μεθύσκεσθε³ οἴνῳ, 18 ἐν ῷ ἐστὶν ἀσωτία,¹⁰ ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι, λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς 19 καὶ ὕμνοις¹² καὶ ῷδαῖς¹³ πνευματικαῖς,¹⁴ ἄδοντες¹⁵ καὶ ψάλλοντες¹⁶ ἐν τῆ καρδία ὑμῶν τῷ κυρίῳ, εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου 20 ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ 21 χριστοῦ.

¹ καθεύδω, sleep. ² ἐπιφαύω, shine upon, give light to. ³ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ⁴ ἄσοφος, unwise, foolish. ⁵ σοφός, wise. ⁶ ἐξαγοράζω, redeem, make the most of. ⁷ ἄφρων, foolish, senseless. ⁸ συνίημι, understand, consider. ⁹ μεθύσκω, make drunk. ¹⁰ ἀσωτία, ας, ἡ, dissipation, debauchery. ¹¹ ψαλμός, οῦ, ὁ, song of praise, psalm. ¹² ὕμνος, ου, ὁ, song of praise, hymn. ¹³ ὡδή, ῆς, ἡ, song, ode. ¹⁴ πνευματικός, spiritual. ¹⁵ ἄδω, sing. ¹⁶ ψάλλω, sing, sing praise.

Πρὸς Ἐφεσίους 5:22

Αἱ γυναῖκες, τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε, ὡς τῷ κυρίῳ. "Οτι ἀνήρ ἐστιν 22 κεφαλή τῆς γυναικός, ώς καὶ ὁ χριστὸς κεφαλή τῆς ἐκκλησίας, καὶ αὐτός ἐστιν σωτὴρ 1 τοῦ σώματος. Ἀλλ' ὥσπερ ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ χριστῷ, οὕτως 24καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας 25 έαυτῶν, καθώς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ύπὲρ αὐτῆς: ἴνα αὐτὴν ἁγιάσῃ,² καθαρίσας τῷ λουτρῷ³ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, 26 ἵνα παραστήση αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον⁴ τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπῖλον⁵ ἢ ρυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ἢ ἁγία καὶ ἄμωμος. Πύτως ὀφείλουσιν οἱ 28ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὁ ἀγαπῶν τὴν έαυτοῦ γυναῖκα, έαυτὸν ἀγαπᾳ: οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, 29 άλλ' ἐκτρέφει εκαὶ θάλπει αὐτήν, καθώς καὶ ὁ κύριος τὴν ἐκκλησίαν: ὅτι μέλη 30έσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων 10 αὐτοῦ. 31Αντὶ τούτου καταλείψει άνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ

¹ σωτήρ, ῆρος, ὁ, savior, deliverer. ² ἀγιάζω, make holy, consecrate. ³ λουτρόν, οῦ, τό, bath, washing. ⁴ ἔνδοξος, honored, glorious. ⁵ σπίλος, ου, ὁ, spot, stain. ⁶ ῥυτίς, ίδος, ἡ, wrinkle, spiritual defect. ⁷ ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁸ ἐκτρέφω, nourish, rear. ⁹ θάλπω, cherish, comfort. ¹⁰ ὀστέον, τό, bone. ¹¹ ἀντί, instead of, in place of. ¹² καταλείπω, leave, leave behind.

προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.

Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν: ἐγὼ δὲ λέγω εἰς χριστὸν καὶ εἰς τὴν 32 ἐκκλησίαν. Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἕνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως 33 ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν: ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν κυρίῳ: τοῦτο γάρ ἐστιν δίκαιον. 6
Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, 3
ἴνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ οἱ πατέρες, μὴ 4
παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ κυρίου.

¹ προσκολλάω, join closely, cleave to. ² μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ³ οὕτως, thus, so. ⁴ ὑπακούω, obey, listen. ⁵ γονεύς, έως, ό, parent. ⁶ τιμάω, honor, value at a price. ⁷ εὖ, well, well done. ⁸ μακροχρόνιος, long-lived. ⁹ παροργίζω, provoke to anger, exasperate. ¹⁰ ἐκτρέφω, nourish, rear. ¹¹ παιδεία, ας, ἡ, training, discipline. ¹²νουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction.

Πρὸς Ἐφεσίους 6:5

Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε¹ τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα, μετὰ φόβου καὶ τρόμου,² ἐν 5 ἀπλότητι³ τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ χριστῷ: μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλείαν⁴ ὡς 6 ἀνθρωπάρεσκοι,⁵ ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς, μετ' εὐνοίας⁴ δουλεύοντες⁻ ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις: εἰδότες ὅτι 7 δ ἐάν τι ἕκαστος ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομιεῖται⁵ παρὰ τοῦ κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἐλεύθερος.² Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες¹⁰ τὴν 9 ἀπειλήν:¹¹ εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία¹² οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε¹³ ἐν κυρίω, καὶ ἐν τῷ κράτει¹⁴ τῆς ἰσχύος¹⁵ ¹⁰ αὐτοῦ. Ἐνδύσασθε¹⁶ τὴν πανοπλίαν¹⁷ τοῦ θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι 11 πρὸς τὰς μεθοδείας¹⁸ τοῦ διαβόλου. Ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη¹⁹ πρὸς αἷμα καὶ 12

¹ ὑπακούω, obey, listen. ² τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ³ ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ⁴ ὀφθαλμοδουλεία, ας, ἡ, service rendered only while the master watches. ⁵ ἀνθρωπάρεσκος, people pleaser. ⁶ εὔνοια, ας, ἡ, favor, affection. ⁷ δουλεύω, serve, am a slave. ⁸ κομίζω, receive, bring. ⁹ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁰ ἀνίημι, give up, loosen. ¹¹ ἀπειλή, ῆς, ἡ, threat, threatening. ¹² προσωποληψία, ας, ἡ, partiality, favoritism. ¹³ ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ¹⁴ κράτος, ους, τό, power, dominion. ¹⁵ ἰσχύς, ύος, ἡ, strength, power. ¹⁶ ἐνδύω, put on, clothe. ¹⁷ πανοπλία, ας, ἡ, full armor, complete armor. ¹⁸ μεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness. ¹⁹ πάλη, ης, ἡ, struggle, fight.

σάρκα, άλλὰ πρὸς τὰς ἀργάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ 2 τῆς πονηρίας 3 ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. 4 Δ ιὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, ἴνα δυνηθῆτε 13 ἀντιστῆναι 7 ἐν τῆ ἡμέρα τῆ πονηρᾶ, καὶ ἄπαντα κατεργασάμενοι $^\$$ στῆναι. 14Στήτε οὖν περιζωσάμενοι την ὀσφυν το ὑμῶν ἐν ἀληθεία, καὶ ἐνδυσάμενοι τον θώρακα 12 τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι 13 τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασία 14 τοῦ 15 εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης: ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ὧ 16 δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι. Καὶ τὴν 17 περικεφαλαίαν¹⁹ τοῦ σωτηρίου²⁰ δέξασθαι, καὶ τὴν μάχαιραν²¹ τοῦ πνεύματος, ὅ έστιν ρήμα θεοῦ: διὰ πάσης προσευχής καὶ δεήσεως 22 προσευχόμενοι ἐν παντὶ 18 καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες 23 καιρῶ ἐν πνεύματι, προσκαρτερήσει $^{^{24}}$ καὶ δεήσει $^{^{22}}$ περὶ πάντων τῶν ἁγίων, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι 19

¹ κοσμοκράτωρ, ορος, ό, world ruler, ruler of this world. ² πνευματικός, spiritual. ³ πονηρία, ας, ή, iniquity, wickedness. ⁴ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁵ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁶ πανοπλία, ας, ή, full armor, complete armor. ⁷ ἀνθίστημι, resist, oppose. ⁸ κατεργάζομαι, work out, produce. ⁹ περιζώννυμι, gird, gird round. ¹⁰ ὀσφύς, ύος, ή, waist, hip. ¹¹ ἐνδύω, put on, clothe. ¹² θώραξ, ακος, ό, breastplate. ¹³ ὑποδέω, put on my feet. ¹⁴ ἐτοιμασία, ας, ή, readiness, preparation. ¹⁵ θυρεός, οῦ, ό, shield, large shield. ¹⁶ βέλος, ους, τό, arrow, missile. ¹⁷ πυρόω, burn, am purified by fire. ¹⁸ σβέννυμι, quench, extinguish. ¹⁹ περικεφαλαία, ας, ή, helmet. ²⁰ σωτήριος, saving, bringing salvation. ²¹ μάχαιρα, ης, ή, sword. ²² δέησις, εως, ή, entreaty, prayer. ²³ ἀγρυπνέω, sleepless, watchful. ²⁴ προσκαρτέρησις, εως, ή, perseverance, steadfastness.

Πρὸς Ἐφεσίους 6:20

δοθῆ λόγος ἐν ἀνοίξει¹ τοῦ στόματός μου ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι² τὸ μυστήριον³ τοῦ εὐαγγελίου, ὑπὲρ οὧ πρεσβεύω⁴ ἐν άλύσει,⁵ ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι,6 20 ώς δεῖ με λαλῆσαι.

Ίνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα ὑμῖν γνωρίσει² Τυχικὸς ὁ 21 ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ: ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς 22 αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν.

Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου 23 Ἰησοῦ χριστοῦ. Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν κύριον ἡμῶν 24 Ἰησοῦν χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. Ἦμήν.

¹ἄνοιξις, εως, ἡ, opening, act of opening. ²γνωρίζω, make known, declare. ³μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁴πρεσβεύω, be an ambassador, am aged. ⁵ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ⁶παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ⁷Τυχικός, οῦ, ὁ, Τychicus. ⁸ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality.